

Aga Khan Education Board

for the United Kingdom | akeb@iuk.org

Every Step, together

حمایت از رشد زبانی و سواد در سالهای اول طفولیت

بخش ۱: مکالمه با طفل تان در جریان کارهای روزمره

پیشکش کننده: داکتر شقایق اشرفی دوست

Jan/2022

تقدیم کننده: شقایق اشرفی دوست

ECD GPA certificate, MD, MPH, AFHEA, PhD

تجربه کاری در خدمات صحتی آقا خان در افغانستان به شمول پروگرام ECD با هماهنگی خدمات آموزشی آقاخان.

از سال ۲۰۰۳ - ۲۰۱۴ عضو کونسل آقا خان در افغانستان و عضو کمیته صحت در افغانستان.

فعالاً عضو کمیته ECED بورد آموزشی آقا خان در کشور انگلیستان.

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iiuk.org

Every Step, *together*

EARLY YEARS | PRIMARY | SECONDARY | TERTIARY | LIFE-LONG LEARNING

رشد زبانی و سواد چه است؟

• مهارت‌های زبانی:

توانایی مکالمه ، بیان فکر و احساسات

• مهارت‌های سواد:

توانایی خواندن و نوشتن

• اینها به هم پیوسته هستند.

• زبان زمینه برای سواد گیری،
آموختن و روابط

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iiuk.org

Every Step,

EARLY YEARS | PRIMARY | SECONDARY | TERTIARY | LIFE-LONG LEARNING

مکالمه کردن

- هر طفل خاص است. سرعتهای مختلف گپ زدن. جدول رهنما است. یکسان به هر طفل نیست.

۵ ساله	۴ ساله	۳ ساله	۲ ساله	۱۸ ماه	۱۲ ماه	۶ ماه	۳ ماه
شناخت حرفها ، جملات درازتر	۲۰۰۰ کلمه ، جملات زیادتر از ۵ کلمه	۹۰۰-۱۰۰۰ کلمه ، سوالات کوتاه	۱۵۰-۳۰۰ کلمه ، جمله ۲-۳ کلمه یی	۴۰-۵۰ کلمه	اولین کلمه ها	غر زدن و پرحرفی	غر غر کردن

- اگر نگران تأخیر زبان طفل تان استید مشوره با متخصص
- مکالمه کردن در جریان کارهای روزمره یک ابزار بسیار با ارزش

کارهای روزمره کدام کارها هستند.

نان خوردن

منظم کردن خانه

پوشیدن جمپرتان

خریداری با همدیگر

بازی کردن در پارک

تمام اینها فرصتهای استند که با طفل خود مکالمه کنید.

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iiuk.org

Every Step, *together*

EARLY YEARS | PRIMARY | SECONDARY | TERTIARY | LIFE-LONG LEARNING

مکالمه در سالهای اول زنده گی

- قبل از ولادت: تشخیص صدا از بطن مادر

- ۰-۶ ماه: تماشا صورت شما، صداها (غرغر کردن) ، تبسم ، خنده.

- ۶-۱۲ ماه: صدا های گفتاری (به به به)، اشاره ، شروع به درک کلمات با حرکات جسمی (بای بای) . بیان اولین کلمه

- ۱۲-۱۸ ماه: تقریباً ۲۰ کلمه مثل شیر ، کلمات و عبارتهای آسان، نشان دادن اشیای آشنا

مکالمه در سالهای اول زنده گی

- ۱۸ ماه-۲ ساله: تقریباً ۵۰ کلمه مثل توپ. شروع به استفاده چند جمله ساده با همدیگر. سوالها و رهنمایی ساده را دانسته میتواند.

- ۲-۳ ساله: ۱۰۰ کلمه. اشیا را که چطور معلوم میشوند (کلان یا خورد)، در کجا استند (در زیرمیز)، ۴-۵ عبارت.

- ۳-۴ ساله: بسیار سوال پرسان می کند. سوالها ره که بعضی چیزها واقع شده جواب می دهد. استفاده جمله های دراز، رنگ، نمبر و وقت. (فردا سالگره من است).

مکالمه کردن

• ۴-۵ ساله: کلمه های جدید زیاد، در گفتگو های دراز اشتراک میکنند. سوالها می پرسند. گیهای مغلقت را می دانند (آخر ، شاید).

گپ زدن، گوش کردن، عکس العمل- درگفتگو کردن، از هدایت دادن به تنهایی اجتناب نمایند.

• بازی کردن- اطفال از طریق بازی کردن زبان را می آموزند.

مکالمه کردن

عکس العمل

گوش کردن

گپ زدن

بازی کردن

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iiuk.org

Every Step, *together*

EARLY YEARS | PRIMARY | SECONDARY | TERTIARY | LIFE-LONG LEARNING

مکالمه کردن: ۰-۶ ماه

• گپ زدن: سخن بگویید، آهنگ بخوانید، بیان کنید (حالی نوبت جمپر پوشیدن است).

• گوش کردن: هنگامی که شما گپ میزنید یا گپ زدن خود را توقف می دهید ، طفل تان چه می کند؟

• عکس العمل نشان دادن: خود را هم سطح به طفل خم بسازید. صدا و بیان طفل را کپی کنید. این طریق مکالمه کردن آنها با شما است.

• بازی کردن: تی تی ، یک بکس از چیز های خوب بسازید.

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iiuk.org

Every Step, *together*

EARLY YEARS | PRIMARY | SECONDARY | TERTIARY | LIFE-LONG LEARNING

مکالمه کردن: ۶-۱۲ ماه

گپ زدن: همراه با عمل ، کلمات را استفاده نمایید (مثلاً بای بای – حرکت دست)، اشاره کردن و نام گرفتن اشیا، گپ زدن در باره احساسات.

• گوش کردن: برای یک شی نزدیک به طفل تان ، دست خود را حرکت داده سوال کنید که خرسک کجا است؟ آیا طفل بطرف آن شی نگاه می کند/بطرف شی اشاره می کند/آن شی ره به شما می دهد؟

• عکس العمل: با طفل خود گپ بزنید و برایشان وقت بدهید که گپ بزنند.

• بازی کردن: پف کردن پوقانه گکها ، هماهنگی چشمها و عضلات صورت برای گپ زدن

مکالمه کردن: ۱۲-۱۸ ماه

- **گپ زدن:** هر کار روزمره یک فرصت برای گفتگو، مثلاً لباس پوشیدن (بیا جمپر خودره بپوش)
- **گوش کردن:** آیا طفل تان هیچجانی میشود زمانی که شما از چیزی که او خوش دارد انجام بدهد یادمی کنید.
- **عکس العمل:** اگر طفل تان به چیزی اشاره می کند، برایشان بگویید که آن چی است مثلاً گیلان.
- **بازی کردن:** گپ زدن در یک تلفون خیالی، ریختاندن آب و تشریح کردن در هنگام جان شستن.

مکالمه کردن: ۱۸ ماه- ۲ ساله

• **گپ زدن:** سوال پرسید ، اما نه چندین سوال در یکبار ، به طفل وقت بدهید که فکر کند (بینی ات کجا است؟) ، استفاده از کلمات تشریحی مثلا (پدر بشقاب سفید ره در پهلوی پیاله در الماری می گذارد).

• **گوش کردن:** آیا طفل تان سوالات ساده را می داند؟

• **عکس العمل:** چیزی که طفل تان می گوید تکرار کنید و وسعت بدهید (آب – آب لطفا ، آب زیاد).

• **بازی کردن:** یک بکس یا قطعی صدا بسازید.

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iiuk.org

Every Step, *together*

EARLY YEARS | PRIMARY | SECONDARY | TERTIARY | LIFE-LONG LEARNING

مکالمه کردن: ۲-۳ ساله

- **گپ زدن:** در باره روزتان صحبت کن- طفل تان چه چیزها انجام داده، چه احساس می کند ، در باره چیز های مورد علاقه طفل خود صحبت بکنید ، کلمات جدید را معرفی کنید.
- **گوش کردن:** برای اینکه به طفل خود بیاموزانید چطور گوش کند، برای یک دقیقه خاموش شوید و با طفل خود یکجا گوش بدهید که کدام صدا را می شنوید.
- **عکس العمل:** اگر طفل تان یک کلمه را واضح بیان نمی کند/غلط بیان می کند ،تکرار بطریق درست آن نسبت به اینکه اشتباه بگیرید.
- **بازی کردن:** ساختن یک لست سودا، خواندن یک دستوالعمل آشپزی با همدیگر ، ساختن قصه با هم در باره یک بازیچه دلخواه (روز بیرون رفتن خرسک).

مکالمه کردن: ۳-۴ ساله

- **گپ زدن:** گپ زدن در هنگام قدم زدن ، ساختن غذا (مه چه باید بکنم، سیب را قطع کنم)، پلان برای یک میله ، تصورات/علاقه طفل را بسازید (امروز در کجا برویم).
- **گوش کردن:** استفاده زبان برای تنظیم خودشان و دیگران در بازی (در جنگل استیم).
- **عکس العمل:** در بازی آنها دخیل شوید (یک جنگل بسازید)، کلمات جدید معرفی بکنید (لغات حیوان).
- **بازی کردن:** غذای مورد علاقه مه (بشقاب کاغذی)، رول بازی کردن در دوکان ، بازی شنیدن مثل احمد میگه .....

مکالمه کردن: ۴-۵ ساله

- **گپ زدن:** معرفی کلمات/عبارات جدید (کلمه متفاوت برای کلان – بزرگ)، از طفل سوالات باز بپرسید (چرا این را خوش داری؟)
- **گوش کردن:** به طفل وقت بدهید که به سوال جواب بگوید و جواب آنها را شما نگویند/بگذارید جمله خود را تمام کنند.
- **عکس العمل:** به سوالهای طفل پاسخ بدهید و شما هم سوال کنید.
- **بازی کردن:** بازی حافظه ، صدای یک کلمه مثلا پشک ، جمپر ، سیب.

Resources

- <https://small-talk.org.uk/>
- <https://www.foundationyears.org.uk/wp-content/uploads/2019/01/What-to-Expect-When-2018.pdf>
- <https://literacytrust.org.uk/early-years/bilingual-quick-tips/>
- <http://literacyapps.literacytrust.org.uk/>
- <https://ican.org.uk/>
- The [I CAN Help Enquiry Service](https://www.ican.org.uk/enquiryservice)* is a free and confidential information service run by qualified speech and language therapists. Visit www.ican.org.uk/enquiryservice or contact 020 7843 2544 / help@ican.org.uk.
- Making playdough at home: <https://www.bbc.co.uk/tiny-happy-people/homemade-playdough/z4tdd6f>

Aga Khan Education Board
for the United Kingdom | akeb@iuk.org

Every Step, together

تَشْكُر
سؤال؟